

Zondag 3 april 2022
Vijfde zondag in de veertigdagentijd
JESAJA 43, 16-21 EN JOHANNES 8, 1-11

Verkondiging

Wij mensen staan snel klaar met een oordeel over het doen en laten van anderen. Bij dat oordeel van ons, denken we voortdurend en nagenoeg bijna altijd de wet en het recht aan onze kant te hebben. En zij die het betreft gaan dan meestal gebukt onder ons oordeel en vooroordeel. Ze verliezen de 'smaak in het leven'. Voor hen is er soms lastig een weg te vinden om zinvol te leven.

De natuur oordeelt niet en veroordeelt niet, hoe grimmig de natuur ook kan zijn. Dat maken we in deze dagen weer volop mee. Van prachtig lenteweer worden we plotseling weer teruggeworpen op de herfst en winter. Als wij in de lente naar de natuur kijken, dan zien we aan alles dat dit jaargetijde een belofte inhoudt van een nieuwe toekomst. Wat dood leek, waar geen leven meer in te bespeuren was, daar ontstaat in de lente nieuw leven, een nieuw begin. Na de winter krijgt de natuur weer volop kansen voor nieuw leven. De natuur kan mensen helpen smaak te krijgen in het leven. We konden het merken toen twee weken geleden de eerste lentedagen zichtbaar en voelbaar waren. Ondanks de oorlogscrisis was het een verademing: minder corona stress en volop mogelijkheden om het buitenleven al voorzichtig op te zoeken.

Het evangelieverhaal van deze dag is een overbekend verhaal. Een voorval uit Jezus leven dat kennelijk de moeite waard was om doorgegeven te worden tot hiertoe: : over een vrouw, gegrepen in het centrum van de samenleving: Jeruzalem. Of is het Amsterdam of Parijs of Berlijn. Een aangrijpend tafereel dat je nooit vergeet. Alleen al omdat het telkens opnieuw plaatsvindt. Op het eerste gehoor denk je dat het hier gaat om een vergrijp op seksueel gebied, maar als je verder luistert wordt duidelijk dat het over onrecht gaat. En over mensenwet tegenover de wet van het evangelie. De vrouw als 'bezit' van de man mag niet door een ander 'genomen' worden. Zo lagen de verhoudingen toen en daar, en soms nog steeds hier en ginds. Als dat toch gebeurd was, zo'n vergrijp, dan moesten de man en vrouw gestenigd worden. Maar wat gebeurt hier? ze komen hier alleen met de vrouw aanzetten! Waar is de man? Hoe bega je overspel in je eentje? Je kunt er zeker van zijn dat het in die mannenmaatschappij van de Romeinse tijd allang traditie was om bij overspel alleen de vrouw te stenigen. En zo wordt zij alleen hier schuldig verklaard, hoewel de wet haar duidelijk wil beschermen. Een merkwaardige dubbele moraal van alle eeuwen! De man blijft bij zulke zaken gewoon buiten schot, terwijl de vrouw op z'n minst voor het leven getekend is.

De Schriftgeleerden en Farizeeërs kijken met hun verstand naar de regels van de wet. Ze doen geen moeite om met de ogen van hun hart naar deze vrouw te kijken. Ze vragen aan Jezus wat hij van het gedrag van deze vrouw vindt.

Jezus reageert niet meteen. Hij neemt bedenktijd. Hij bukt zich. Schrijft met de vinger in het mulle zand. En wat schrijft hij dan in het losse zand? We ween het niet. Wat we weten is dat Jezus geen oordeel klaar heeft. Door zijn handelwijze valt er een pijnlijke stilte. Misschien denkt Jezus, natuurlijk is deze vrouw ontrouw, maar waarom heeft ze dit gedaan? Ze heeft heel veel goed gedaan. Maar door die ene fout wordt alle goeds dat ze gedaan heeft vergeten. Door de stilte die Jezus heeft laten vallen heeft iedereen kunnen nadenken. Dan gaat Jezus rechtstaan. Hij kijkt iedereen aan en vraagt: 'wie van jullie heeft er nooit eens iets verkeerd gedaan? Wie nooit iets fout heeft gedaan mag een steen naar deze vrouw werpen'. Nadat Jezus die vraag heeft gesteld en die opdracht heeft gegeven bukt hij zich opnieuw en schrijft verder in het mulle zand. Zou Jezus in het zand schrijven dat hij van deze vrouw houdt, dat ze recht heeft op een nieuw begin?

Weer krijgt iedereen de tijd om ook in de tweede stilte die er dan valt na te denken. Iedereen doet dit en allen gaan – een voor een – weg. De oudsten die een leven lang hebben kunnen nadenken over goed en kwaad, vertrekken als eersten. Alleen de vrouw en Jezus blijven over. Hij veroordeelt haar niet. De vrouw zit niet langer gevangen in haar verleden. Jezus geeft haar ruimte om een nieuw begin te maken.

‘Ik begin iets nieuws’, zo hoorden we in de eerste lezing van de profeet Jesaja. ‘Het begin is er al; zie je het niet?’ Een uitspraak in de mond van Gd gelegd, waar liefde en respect voor de ander uit spreekt, voor de ander die een steek, of misschien wel een grote steek, heeft laten vallen. We moeten niet beginnen met stenen gooien. Laat die stenen maar liggen, bindt ze maar vast. Als je wilt dat het goed komt, doe je er veel beter aan om de ander nieuwe kansen te geven. Leggen we daarom, als het al nodig is, maar voorzichtig en omzichtig de vinger op de wond. Op die manier komt dan ook dat echte Pasen dichterbij. Maak een nieuw begin! Een mens is nooit af. Hij is Gods evenbeeld en kan en mag daarom niet definitief worden vastgelegd. Moge het zo Pasen worden.

Abt Denis Hendrickx